

ਵਿਅੰਗ

ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਦੀ ਘੋਖਵੀਂ ਨਜ਼ਰ

-ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

23 ਮਈ ਤੋਂ 23 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਘਟਨਾ ਦੀ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਈ ਗਈ। 23 ਜੁਲਾਈ 1989 ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਮੈਨੋਨੀਡ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਦਿਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸ਼ੇਲਸ ਪ੍ਰਗਰਮ ਉਲੀਕੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੋਸਟਲ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ। ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਵਜੇ ਬੁਰਾਰਡ ਸਟਰੀਟ ਕੈਨੇਡਾ ਪਲੇਸ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕੌਂਦੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਇਕ ਸਟੇਜ ਸਜੀ ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਖੁੱਬ ਵਾਂਗੂੰ ਉਹੀਆਂ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤਾਂ ਚਾਚਾ-ਚਾਚੀ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕੁਝ ਝਾਲਟ ਦੀ ਕੋਝਿਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਿਆ।

ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਬਿਲ ਸੀ-84 ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਜੇ ਤੀਕ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਲ ਰਾਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਵਾਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਜੀਅ ਚਾਹੇ, ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਲ ਬਿਲ ਵਿਚ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਹਿ ਹੇਠ ਲੁਕਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਇਸ ਗੁਪਤ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਨ ਲੱਭੇ ਇਕ ਜਹਾਜ਼, ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਐਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਲਈ ਹਨ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਕੋਬਿਨਟ ਦੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਬਾਇਲਡੀ, ਇਹਨਾਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲੱਗੇ। ਜੋ ਤਲਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸੁਸਾਇਟੀ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਜਾਂ Third World Country ਵਿਚੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਖੂਹ, ਬੀਲੀ, ਧਰਮ ਤੇ ਸੱਭਿਅਤਾ ਕੋਬਿਨਟ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਭਿਟਕ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੈਣੀ ਹੈ ਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁੜ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਗੁਪਤ ਕਰਮਾਤ ਇਸ ਬਿਲ C-84 ਦੀ ਹੈ। ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਫਿਰਕੂ ਹੋਣੀ ਵੀ ਬਚ ਗਈ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਤਾਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਵੀ ਤਾਂ ਕੋਬਿਨਟ ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਧਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੱਲ ਤਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਨੀਤੀ ਤੇ ਪੱਕੇਸਾਹੀ ਦੀ ਹੀ ਸੀ ਨਾ! ਜਿਸ ਦੀ ਬਲਕ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਬਿਲ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਝਾਅ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਜਿਥੇ ਦਾਦ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਨੁਕਤੇ ਵੀ ਪੱਕੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨੇਸ਼ਨਲ ਦੇ ਇੰਟਰਨੇਸ਼ਨਲ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣਾ ਕਿਸੇ ਰੀਸਨਲ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਵੱਸਦਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਦੁਆ ਕਰੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇਥੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭੈਰ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਸ਼ੇਲਸ ਕਮੇਟੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਸਾਬਕ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਲੀਡਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਤਾਂ ਖੁਨਾਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਲੌਕਿਕ ਖੁਨਾਹੀਆਂ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਬੜਾ ਮਹਿੰਗਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਇਹ ਅੰਖਰ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕਾਸ਼! ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਧਰਨ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਅੱਜ ਸਰਕਾਰੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਜਾਹਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਬਿਲ C-84 ਨੂੰ ਝੁਲਾ ਕੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪੋਲੀਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬੇਲੋਕ ਵੇਖੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਝੁੱਕ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਇਹਨਾਂ ਪੋਲੀਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ਼ ਸੀ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕੱਲੇ ਸਪੀਕਰ ਦਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚ ਝਾਗ ਲੈਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾਵਾਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਾਵਾਜ਼ਗੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਸਪੀਕਰ ਅਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤਾਂ ਰਹਿਤ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੁੰਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਡਿਬੇਟ (Debate) ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੋਧੀ ਸਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਸਲੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਪੂਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨਾ ਅਫ਼ਸੋਸਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਇਸ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਉੱਤੇ ਵੀ ਬਿਲ ਸੀ-84 ਨੂੰ ਇਕ ਇਸ਼ੂ ਨਾ ਬਣਾ ਸਕੀਆਂ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਬਾਪੀ ਗਈ ਸਾਬਕਾ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਇਸ ਬਿਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਇਸ ਨਸਲੀ ਬਿਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੇ!

ਕੈਨੇਡਾ ਪਲੇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਇਕੱਠ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤਾਂ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੰਮ੍ਰਣਤਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਚੇ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤਾਂ ਬੇਲੋਕ ਕਰੀ ਕਦਾਈਂ ਝੁੱਲ ਚੁੱਕੇ ਕੇ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਸੰਬੰਧੀ, ਚੋਣਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਸੰਬੰਧੀ ਉਹ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਰਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਅੱਜ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੀ ਝੁੱਟ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਝੱਟ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਟਕਰਾਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਚਾਚਾ ਤੇਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੇਸ਼ਾ ਵਿਚ ਤਾਂ ਚੱਢੇ ਚੱਢੇ ਵੱਡੇ ਦਮਾਜ਼ੇ ਮਾਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਬੀ.ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਐਸੀ ਫਸਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਗਰਾਂਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਾਲੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਲਗਪਗ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਚਿੰਤੀ 'ਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਵੀ ਦਸਤਖਤ ਸਨ। ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਦੇ ਇਹ ਜਾਣੂ ਪਛਾਣੂ ਅੱਜ ਖੂਬ ਚਾਚੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਬੇਲੋਕ ਕਸ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਕੱਠੀ ਇਕ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਾਲੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕਲੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਤਾਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਕਲੰਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸੀ ਜੋ ਕਨੇਡਾ ਪਲੇਸ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਹਨ। ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੇ ਨਿਰੁਧਾਨ ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਜ ਹੀ ਅਧਿਆ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਬਦਲਤ ਅੱਜ ਜੋ ਏਥੇ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇਅਮ ਆ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹੀ ਹੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੇ ਅਧਿਆਨ ਵਰਗੇ ਹੀ ਕੇ ਘਰੇ ਘਰੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਤਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸਰਦਾਰ ਹੋ ਜਾਣ, ਫਿਰ ਤੇ ਬੱਸ ਕੰਮ ਦਾ ਭੋਗ ਹੀ ਰਾਖਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਜੋ ਇਥੋਂ ਤੀਕ ਨਿਘਰ ਜਾਏ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੰਮ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਦ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਆ ਬੈਠਦੀ ਐ, ਬਈ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਨਿਗਰਾਨ ਪਹੁੰਚ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸਮੇਂ ਕੋਚੀ ਤੇ ਪਿਲੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਰਹਿ ਗਈ?

ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਅੱਜ ਸੱਚ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣ ਵਿਚ ਗੱਲਾਂ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਚਨਚੇਤ ਇਕ ਲਹਿਰ ਉੱਠੇ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੂੰ ਇਸ ਸੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣ ਦੇ ਕੰਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਖੜਾ ਕੀਤਾ। ਮਾਨਾਂ ਉਹ ਲਹਿਰ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਸ਼ੇਰ ਨਾਲ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤੀ ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਾਬਕਾ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਟੇਡਾਂ ਉੱਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ। ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਦੇ ਸਟੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁੱਜੀਆਂ ਉਡਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਅੱਖੀ ਵੇਖੀਆਂ ਸਨ। ਸੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣ ਦੀ ਉਲਝੇ ਪੁਲਝੇ ਬਾਅਦ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਰੁਧਾਨ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਝੋਲਾ ਵੀ ਹੁਣ ਕੁਝ ਜਾਇਜ਼ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੁਧਾਨ ਸੱਜਣਾਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਮਗਜ਼ਪਾਪੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਐਵੇਂ ਵਕਤ ਅਜਾਈਂ ਕਰੇ, ਤਾਹੀਂ ਤਾਂ ਕੁਰਤਾ ਰਸ ਤੇ ਬੀਰ ਰਸ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਵਿਅੰਗ ਰਾਹੀਂ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਕੰਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਚੰਦ ਤਰ੍ਹੀਆਂ ਕੰਮ ਦੇ ਗਲੇ ਦਾ ਤੌਰ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਕ ਖਾਲਸਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਪੋਲੀਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਉਲਟਾ ਅਸਰ ਹੋ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਅਤਿਬਲਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਸਾਲ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਵੇਟਿੰਗ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਐਨੀ

ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਨੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੰਤਵ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਠੋਸ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਵੇਸੇ ਇਕ ਐਥ ਵਾਰ ਤਾਂ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਛਲਾਵਾ ਦੇ ਕੇ ਪੋਲੀਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੱਖੀ ਆ ਕੇ ਦੇਖ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬਈ ਇਥੇ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਕੁ ਸੌ ਹੀ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਵਾਸਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਉੱਤੇ ਝਲਾ ਕੱਟ ਤਰੇਸਾ ਕਰ੍ਹੋ! ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਝੰਡ ਲੱਘ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਹੋ ਜਾਊਗੀ, ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਬੀਜੇ ਹੋਏ ਕੰਡੇ ਚੁਗਣੇ ਹੀ ਪੈਣਗੇ।

ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤਾਂ ਹੀ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਗੂ ਰੱਬੇਯੋਗ ਹੋਣ। ਤਰੇਸਾ ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਉਪਰ ਤਦ ਹੀ ਬੱਝ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਟੇਡ ਅਤੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸੁਰ ਕੱਟ ਲਈ ਆਗੂ ਅਡੋਲ ਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਵੇ। ਇਕਸੁਰਤਾ ਪੱਖੋਂ ਜੋ ਕਮਰੇਜ਼ੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਤਾਂ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਖਾਲਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਪੁੰਨੀ ਚੁਰਾਸ਼ੀ ਤਾਂ ਹਰਕ ਨੂੰ ਹੀ ਚੋਤੇ ਹੋਈ ਐ। ਹਿਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਅਤਾਲ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਜੋ ਫੰਜੀ ਯਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਾਕਫ਼ ਹੋਏ ਐ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਰੋਸ਼ਨ ਸੁਕੇਰ ਵਿਚ ਜੋ ਪ੍ਰੋਸਟ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਮੌਜੂਦਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਝਾਗ ਲਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚਲੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਹੀ ਝਲੀਝਾਤ ਜਾਣੂੰ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਸ਼ਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਸਤ ਚੁਰਾਸ਼ੀ ਵਿਚ ਹਿਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁੰਜੀਝੋਟ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਭੂਗੰਡਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਟੋਪ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜੀ ਸੀ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਕੋਬਲ ਕੰਪਨੀ 'ਰੋਜ਼ਰਜ਼ ਕੋਬਲ' ਵਲੋਂ ਟੀ.ਵੀ., ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਯੂ-ਸਭਿਅਕ ਪ੍ਰਗਰਮ ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਿਦਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਪ੍ਰਗਰਮ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਉਸ ਪ੍ਰਗਰਮ ਦੀ ਅਨਾਊਡ ਦੇ ਨਾਉਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰਗਰਮ ਤੋਂ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਇਸ ਪ੍ਰਭੂਗੰਡਾ ਟੋਪ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਉੱਤੇ ਬਲਦੀ ਤੇ ਤੱਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਗਰਮ ਦਾ 'ਰੋਜ਼ਰਜ਼ ਕੋਬਲ' ਕੱਲ ਪ੍ਰੋਸਟ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅਨਾਊਡ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਰਮ ਵਿਚੋਂ ਨਾ ਬਦਲਣ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੇ ਰੋਜ਼ਰਜ਼ ਕੋਬਲ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਗਰਮ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ incident ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਗਰਮ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਵਿਚਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ CRTC ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਗਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਇਕ ਕੋਸ਼ ਵੀ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੇ 1988 ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਈਕਾਟ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ 1989-90 ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਪ੍ਰਗਰਮਾਂ ਦੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਗਰਮ ਤੋਂ ਦੇ ਕੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿਚਲੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇ ਸੁਰ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਐਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਦੀ ਕੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੇ ਕੀ ਇਹ ਮਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ? ਜੇ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਚਾਚਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਐਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਠੋਸ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇ? ਕੀ ਇਹ ਚਾਚੇ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਕੰਮ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਦਮਾਜ਼ੇ ਮਾਰਨਾਂ ਨਹੀਂ ਬੱਕਦੀਆਂ? ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਐਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਫੁੱਟ ਦੇ ਬੀਜ ਕਿਉਂ? ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਦੇ ਦੋਸਤ/ਮਿਤਰ ਵੀ ਤਾਂ ਬੈਠੇ ਸਨ ਕਿ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿੱਠੇ ਮਹੁਰੇ ਦੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਕਿਹੜੇ ਕੱਲਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ? ਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਦੂਰ-ਦ੍ਰਿੜਤੀ ਅਤੇ ਭੀਖਣਤਾ ਹੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਨਿਸਤ ਇਕ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਅਟਗਿਲੀ ਕਿਸੇ ਝੁੰਘੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇ ਪੱਥ ਵਿਚ ਵੀ ਸੁੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਲੀਡਰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੇ ਝੁੱਲ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਂਬਰ ਲੀਡਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਝੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ? ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅਵੇਸ਼ ਹੀ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਇਕਸੁਰਤਾ ਕੰਟੀਨਿਊਟੀ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਵੀ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਾਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਇਕ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀਤਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਿਖਾਇਆ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭਰਵਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ

ਕਮੇਟੀ ਵੱਲ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਉਹ ਰਫਿਊਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਪੇਪਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਰਫਿਊਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਰਫਿਊਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੈਲੀਫੈਕਸ ਵਿਚ ਰਫਿਊਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਭੇਜ ਕੇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਬੁਲਾਇਆ? ਇਸ ਰਵੱਈਏ ਵਿਚੋਂ ਅਜੋਕੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ, “ਜਿਥੇ ਤਾਂ ਸੁਰਤ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ, ਉਥੇ ਤਾਂ ਸੁਭਾਨ ਔਲਾ ਤੇ ਜਿਥੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ ਤਾਂ ਖੋਰ ਔਲਾ। ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸੋਚ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਚੁੱਭੀਆਂ ਮਾਰਦਾ, ਤਿਉਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਰਤਨ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧਦੀ ਹੀ ਜਾਂਦੀ।

23 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਦੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤੱਕੀਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਤੋਂ ਚਾਚਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੱਢੇ ਹੋਲੇ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਕ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਇਹ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਆਓ ਆਪਾਂ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਫੂਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਵਗੇਰਾ ਦਾਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕੀਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਭੁੱਖਿਆਂ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ ਫੂਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਸੀ, ਪਰ ਦਾਨ ਨੂੰ ਟਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਣਾ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਕੂਲ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜਵੰਦ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਾਂ ਨਿਰ ਸਵਾਰਥ ਹੈ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀਆਂ ਨਾਲ ‘ਨੀਮ ਹਕੀਮ ਖਤਰਾ ਜਾਨ’ ਵਾਂਗੂੰ ਬੁਲਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣਾ ਘਟਾਓ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਬਲਕਿ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵੀ ਕੱਢੇ ਹੋਲਾ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੁਲਾਰਾ ਜੇ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਉਸ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਭਲਾ ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਉਤੇ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਪਾਈ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਤਾਂ ਬੱਸ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਰੱਬ ਹੀ ਰਾਖੇ! ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਇਹੋ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਗੋਚਰੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਇਹ ਵਾਪਰੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਪਲੈਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਉਤੇ ਪਰਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਉਤੇ ਉਸ ਪਰਦੇ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਉਸ ਪਲੈਕ ਨੂੰ ਬੇਪਰਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਬੁਲਾਰਾ ਅਨਾਊਂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਜੌਹਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਇਸ ਪਲੈਕ ਨੂੰ ਬੇਪਰਦਾ ਕਰਨਗੇ। ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦਾ ਜੋ ਅਕਸ ਸਟੇਜ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਨੀਵੀਂ ਪਾਈ ਸੁਣੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ unview ਦਾ ਮਤਲਬ ਪਰਦਾ ਲਾਹੁਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਰਦਾ ਦੇਣਾ ਹੈ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਮਤਲਬ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮਝ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਤੇਉਸ ਨੇ ਪਲੈਕ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਤੇ ਸਪੀਕਰ ਨਾਲ ਹੱਥ ਵਟਾ ਕੇ ਉਸ ਪਲੈਕ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ viewable ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਪਲੈਕ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਆਦਰਨੀਯ

ਜੌਹਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਨੇ ਸਵੇਰ ਨੂੰ 10 ਵਜੇ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਸੇ ਪਲੈਕ ਨੂੰ ਫਿਰ ਪਰਦੇ ਨਾਲ ਕੱਢ ਲਿਆ। ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਕਰੀਬਨ 3 ਕੁ ਵਜੇ ਕਨੇਡਾ ਪਲੇਸ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਆਦਰਨੀਯ ਜੌਹਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਹੁਣਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਉਸੇ ਪਲੈਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਚੌਹਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਅਸਲੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ? ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹਾਲੇ ਤੀਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਿਆ। ਕੀ ਸਵੇਰ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਵਾਲੇ ਡਰਾਮੇ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਭਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਸਪੀਕਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਬਾਰੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੋਚ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ?

ਇਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਤੋਂ ਵੀ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਹੁਣ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੂੰ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਬੀ.ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਵੀ ਪਲੈਕ ਬਣਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ? ਪਰ ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਵੀ ਕਿਹੜੇ ਘੱਟ ਸੀ, ਇਹਨਾਂ ਬੱਟ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਣਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਅ ਕਰੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪਲੈਕ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਲਗਵਾ ਦੇਈਓ। ਕਿੱਥੇ ਤਾਂ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਕੇ ਇਸ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਉਤੇ ਕੁਝ ਕੰਮ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਇਹ ਦੋੜ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਉਂ ਤੀਕਰ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਤੇ ਇੰਜ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਅਟੋਂਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਚੀ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਟਰੇਚਰ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਲੇਖ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਚਾਚੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਚਾਚੇ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਜੌਹਨਸਨ ਨੇ ਜੋ ਹਵਾਲੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਗੀਡ ਤੇ ਪ੍ਰਾਵਿੰਸ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹਨ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਵਾਉਣ। ਆਪਣੇ ਇਸ ਲਿਟਰੇਚਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਲਿਖਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ, “ਗੋਰੇ ਸਿਪਾਹੀ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦੇ, ਘਮਕਾਉਂਦੇ ਤੇ ਝੂਠੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ।” ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਦੌਹਰੀ ਨੀਤੀ ਚਾਚੇ ਚਾਚੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਲਿਟਰੇਚਰ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਝੂਠੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਹਨਸਨ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਕੇ ਇਹ ਹਾਮੀ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੌਹਨਸਨ ਨੇ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਬਿਲਕੁੱਲ ਸਹੀ ਹੈ। ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਾਵਲਿਸਟ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਸਨ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਚਾਚੀ ਤਾਂ ਨਾਵਲਿਸਟ ਦੇ ਇਸ ਸਟੇਡ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਤਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਤਾਂ ਉਸੇ ਦੀ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜੌਹਨਸਨ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਗਲਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨਾਲ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕੀਤਾ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ ਜੌਹਨਸਨ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੇਚ ਕੇ, ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।